

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.457/2020/5.

A tanács tagjai: . Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke

. Kulisity Mária

előadó bíró

Mészárosné Dr. Szabó Judit

bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Horváth László ügyvéd
(címe)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: ... jogtanácsos

A per tárgya: közszolgálati jogviszony megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizgálni kért határozat száma: Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.442/2019/5.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 110.K.27.165/2019/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.442/2019/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 96.500 (kilencvenhatezer-ötszáz) forint és ÁFA felülvizsgálati költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes főtörzsőrmester rendfokozatban vám- és pénzügyi szakügyintézőként állt hivatásos szolgálati jogviszonyban az alperessel. 2018. május 29. napján az ügyészség arról értesítette az alperest, hogy több határátkelőhelyen összehangolt ügyészi és rendőrségi elfogást, valamint nyomozati cselekményeket folytattak felperes és további 32 pénzügyőrrel szemben, akik a rendelkezésre álló adatok alapján megalapozottan gyanúsíthatóak azzal, hogy hivatali vesztegetés elfogadásának büntették követték el a szolgálatellátási helyeiken. Ugyanezen a napon a felperesnél házkutatást tartottak, őt őrizetbe vették. A felperest a Btk. 294.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett hivatali vesztegetés

elfogadásának büntette megalapozott gyanúja miatt gyanúsítottként hallgatták ki. A felperes a gyanúsítással szemben panasszal élt, meghallgatását követően az őrizetbevételt másnap, május 30-án megszüntették.

- [2] Az alperes a felperessel szemben méltatlansági eljárást indított. A felperes a méltatlansági eljárásban tagadta a bűncselekmény elkövetését. Az alperes igazgatója 2019. január 21. napján kelt határozatával megállapította, hogy a felperes a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált. A határozat indokolása szerint a felperes olyan magatartást tanúsított, amelynek alapján ellene hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt büntetőeljárás indult. Az ügyészség tájékoztatása szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt lehetett megállapítani, hogy a felperes pénzügyőr társaival előzetesen megállapodva több hónapon keresztül - 2017 októberétől 2018 májusáig - rendszeres haszonszerzésre törekedve, pénzügyőri szolgálataik során hivatalos személyként eljárva működésükkel kapcsolatban az országból kilépő ismeretlen személyektől anyagi előnyt, jellemzően eurót fogadtak el. Az eljárás alá vont személy a szolgálati feladatait a határátkelőhelyen látta el olyan munkakörben, amelynek kapcsán napi rendszerességgel végezte a teher- és utasforgalom vámellenőrzését, ezáltal lehetősége volt a gyanúsításban közölt magatartás tanúsítására. A pénzügyőr munkaköri kötelessége éppen azon jogsértő cselekmények megakadályozása, felderítése, amellyel összefüggésben a hivatali vesztegetés elfogadása büntettének megalapozott gyanúja felmerült. Önmagában a gyanú alkalmas arra, hogy a felperes által betöltött munkakör tekintélyét, illetve a NAV tekintélyét, jó hírnevét, a működésébe vetett közbizalmat súlyosan veszélyeztesse. A büntetőeljárás során kényszerintézkedések (házkutató, őrizetbe vétel) kerültek foganatosításra, melyek alátámasztják a bűncselekmény súlyosságát, annak tárgyi súlyát. Az összesen 33 fő pénzügyőrrel szemben indított büntetőeljárás különösen nagy sajtóvisszhangot váltott ki, amelyről több hírportál is tudósított.
- [3] Az alperes 2019. január 21-én kelt határozatával a felperes szolgálati viszonyát megszüntette a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) Hszt. 86. § (2) bekezdés d) pontja alapján arra hivatkozással, hogy a felperes a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált.

A felperes keresete és az alperes védírata

- [4] A felperes keresetében kérte a méltatlanságot megállapító és a szolgálati viszonyt megszüntető határozatok hatályon kívül helyezését és a jogviszonya helyreállítását. Hivatkozásképpen előadta, hogy önmagában a büntetőeljárás folyamatban léte nem alapozhatja meg a méltatlanság megállapítását, mivel az szükségszerűen, mintegy elengedhetetlenül magában hordozza a gyanúsítást. A gyanú nem elegendő, egyéb bizonyítékok pedig nem voltak. A méltatlanná válás miatti felmentést a Hszt. 86.§ (2) bek. d) pontja a szolgálaton kívül elkövetett cselekményhez köti, ezért jogellenes volt a szolgálattal összefüggésben indított büntetőeljárás miatt a méltatlansági eljárás megindítása. A Hszt. speciális a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvényhez (továbbiakban: NAV tv.) képest.
- [5] Az alperes védíratában kérte a kereset elutasítását. Hivatkozásképpen előadta, hogy a NAV tv. 33/P.§ (5) bekezdése alapján egyértelmű, hogy a büntetőeljárás jogerős befejezése előtt is megállapítható a méltatlanság. A NAV tv. 33/P.§ (5)-(9) bekezdései a Hszt. 86.§ (2) bekezdés d) pontjához képest speciális rendelkezések, a törvény kifejezetten a hivatásos szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségekkel összefüggésben indult büntetőeljárások esetére írja elő a méltatlansági eljárás lefolytatását. Az ügyészségi tájékoztatásban leírt és bizonyított magatartás volt a munkáltatói intézkedés alapja. Kérte a továbbfoglalkoztatás elutasítását arra hivatkozással, hogy a NAV tv. 34/X.§ (1) bekezdésben foglalt feltételek egyike sem áll fenn.

Az elsőfokú és másodfokú bíróság ítélete

- [6] Az elsőfokú bíróság a támadott határozatokat hatályon kívül helyezte, a felperes továbbfoglalkoztatás iránti kereseti kérelmét elutasította. Az ítélet indokolása szerint a méltatlansági eljárást csak szolgálattal össze nem függő cselekmény alapozhatja meg. A szolgálati tevékenység során a szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettségek vétkes megszegése esetén a munkáltatónak fegyelmi eljárást kell indítania. Erre tekintettel az alperes jogellenesen indította meg a felperessel szemben a méltatlansági eljárást, és jogellenesen állapította meg, hogy a felperes a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált.
- [7] Ezen túlmenően a méltatlanná válást megállapító határozat indokolása is megalapozatlan. Az alperes ugyanis az ügyészség tájékoztatását és a médiumokban elhangzott híradásokat alapul véve, az ott írtakat tényként elfogadva nem kért további adatokat az ügyészségtől, sem a házkutatáson esetlegesen lefoglalt tárgyak eredményéről, és arról sem győződött meg, hogy a felperes terhére rótt cselekményt bármely konkrét bizonyíték vagy adat alátámasztja-e. Mivel tettenérés nem történt, a felperes a cselekmény elkövetését következetesen tagadta, valamint a gyanúsítás ellen panasszal is élt, önmagában az ügyészségi tájékoztatás és a sajtóhírek - konkrét bizonyítékok hiányában - a méltatlanság megállapításához nem elegendők.
- [8] A felperes továbbfoglalkoztatásra vonatkozó keresetét a bíróság azzal az indoklással utasította el, hogy a szolgálati viszony helyreállítását a bíróságnak nem kellett kimondania: azt a fenti határozatok hatályon kívül helyezésével az alperesnek automatikusan kell megtennie, mivel nem áll rendelkezésére a felperes jogviszonyát érintő, azt megszüntető hatályos határozat.
- [9] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A NAV tv. 33/P. § (5) bekezdése alapján a másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a munkáltató választhat, hogy milyen eljárást indít az érintett pénzügyőrrel szemben. Ezentúl a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak az ítéletben kifejtett indokaival. A másodfokú bíróság hivatkozott a Kúria Mfv.II.10.274/2017/6. számú döntésére és az EBH. 2017.M.11 számú határozatra, ezzel összefüggésben arra, hogy önmagában a büntetőeljárás megindítása az ártatlanság vélelmének alkotmányos alapelveire tekintettel a hivatásos szolgálatra méltatlanná válást nem alapozza meg. A munkavállaló ellen felhozott magatartás valóságát és okszerűségét a munkáltatónak bizonyítania kell. Önmagában a gyanúsítottkénti kihallgatás ténye többlétevényállás hiányában a méltatlanná válás kimondását és munkajogi következmény levonását nem alapozza meg. Az ügyészségi tájékoztatásokból nem állapíthatók meg olyan konkrét tények és körülmények, amelyek a gyanú alaposságát alátámasztanák, ilyenek a felperes ellen foganatosított őrizetbevétel vagy házkutatás során sem kerültek megállapításra.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte a NAV tv. 15. § (2) bekezdés b) pontja, 33/P. § (5) bekezdése, 34/X. §-a, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdése megsértésére hivatkozva.
- [11] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok tévesen értelmezték a NAV tv. és a Hszt. egymáshoz való viszonyát és összekeverték a két törvényben külön-külön szabályozott méltatlansági jogintézményt. A Hszt. az általános, míg a NAV tv. a speciális jogszabály. Ez azt jelenti, amennyiben a két jogszabály között átfedés van, tehát ugyanazt a területet párhuzamosan, azonban egymástól eltérően szabályozzák, akkor az általános szabály helyébe a speciális rendelkezés lép. A Hszt. szerinti méltatlanság szabályait a Hszt., míg a NAV törvény szerinti méltatlansági szabályokat a NAV tv. és a Hszt. együttesen tartalmazzák akként, hogy ez utóbbi esetben a NAV törvényben foglalt

rendelkezések az elsődlegesek, melyekhez képest a Hszt. kiegészítő háttérjogszabályként szolgál.

- [12] A NAV tv. 33/P. § (5) bekezdése eltérő szabályt tartalmaz a Hszt. 86. § (2) bekezdés d) pont második részében foglaltaktól: a méltatlanság megállapítását a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségekkel összefüggő bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás esetén teszi lehetővé. A NAV tv. 33/P. § (5) bekezdésének azon része pedig, amely a Hszt. méltatlanságra vonatkozó szabályaira utal, a Hszt. méltatlansági eljárás című XVII. fejezetében a 222-224. §-ban található eljárási szabályok alkalmazását írja elő. A másodfokú bíróság helytelen jogértelmezését támasztja alá az is, hogy az ítélete [26] bekezdésében hivatkozott kúriai döntés (Mfv.II.10.274/2017/6.) is szolgálaton kívül elkövetett magatartásról szól, ami nyilvánvalóan egy Hszt. szerinti méltatlansági ügyben keletkezett. A NAV tv. 33/P. § (5) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi a méltatlanság megállapítását ügyészi vagy bírósági határozatok meghozatala előtt is.
- [13] Az alperes kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem foglalt állást egyértelműen abban a kérdésben, hogy a NAV-nál foglalkoztatott pénzügyőr esetében helye lehet-e a méltatlanság megállapításának amiatt, hogy vele szemben hivatásos szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségeivel összefüggő bűncselekmény miatt büntetőeljárás indult, az alperesnek méltatlansági vagy fegyelmi eljárást kellett volna-e indítania a felperessel szemben.
- [14] A pénzügyőrök jogviszonyának jogellenes megszüntetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket a NAV tv. 34/X. §-a tartalmazza, mely eltérő szabályozást tartalmaz, mint a Hszt. 271. § (1)-(2) bekezdései. Az eljáró bíróságok az ítéleteiket tévesen a Hszt. 271. § alapján hozták meg, egyáltalán nem vizsgálva a NAV tv. 34/X. § (1)-(6) bekezdésben foglaltakat. A NAV tv. 34/X. § rendelkezései még a jogviszony jogellenes megszüntetése esetén sem teszik lehetővé az azt kimondó határozat hatályon kívül helyezését, ezért az első- és másodfokú bíróság ítélete e tekintetben is jogszabálysértő.
- [15] Az eljáró bíróságnak a Kp. 89. § (1) bekezdése alapján sem volt lehetősége a megtámadott alperesi határozatok hatályon kívül helyezésére, tekintettel arra, hogy a Kp. a marasztalási perekre vonatkozó 133. § (1) bekezdésében azt írja elő, ha a bíróság a marasztalási kereseti kérelemnek helyt ad, úgy a közigazgatási szervet a jogszabályi keretek között marasztalja. Ez pedig a NAV tv. 34/X. §-a alkalmazását jelenti. Az eljáró bíróságok az alperes következetes kérelme ellenére sem vizsgálták meg a NAV tv. 34/X. § (2) bekezdésében foglaltakat, mely a mellőzést szabályozza. Az a körülmény, hogy egy NAV foglalkoztatottal szemben egy korrupciós bűncselekmény alapos gyanúja miatt büntetőeljárás van folyamatban, mindenképpen kimeríti az el nem várhatóság fogalmát.
- [16] A döntés eltér a Kúria hasonló ügyekben kialakított ítélkezési gyakorlatától, az Mfv.II.10.500/2017/5. és az Mfv.II.10.524/2018/3. számú határozatokban foglaltaktól.
- [17] Az eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget, mert nem jelölték meg az alperesi határozatok hatályon kívül helyezése alapjául szolgáló jogszabályt.
- [18] Az ügyészség tájékoztatásai, a kiadott sajtóközlemény tartalmazzák azokat az adatokat, hogy a felperes cselekményét a büntetőeljárásban megfelelő adatok, bizonyítékok támasztják alá. A felperes e bűncselekmény törvényi tényállásában leírt magatartást a megalapozott gyanú szintjén már bizonyítottan kifejtette, melyről az ügyészség tájékoztatta az alperest. Arról is kapott tájékoztatást az alperes, hogy ezt a cselekményt a felperes mikor, hol és konkrétan milyen módon követte el. Ezen bizonyítékok alapján az alperes megalapozottan jutott arra a megállapításra, hogy a méltatlanságot megalapozó magatartást a felperes kifejtette. Hangsúlyozta, hogy az ügyészség a felperesnél házkutatás és őrizetbevétel kényszerintézkedéseket is alkalmazott, amely utóbbira csak szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett bűncselekmény esetén van lehetőség, ami a cselekmény jelentős tárgyi súlyára utal. Az ügyet jelentős sajtóvisszhang is kísérte, melynek részét képezte az ügyészség hivatalos közleménye is. A felperessel szemben hivatali vesztegetés elfogadása bűncselekmény miatt indított büntetőeljárás, az annak során feltárt és bizonyított magatartás kifejtése, a felperessel szemben alkalmazott kényszerintézkedés és az esetet követő jelentős sajtóvisszhang - az alperesi munkáltató fő tevékenységének a tükrében - együttesen különösen

alkalmasak arra, hogy a felperes által betöltött munkakör tekintélyét, illetve a NAV tekintélyét, jó hírnevét, a működésbe vetett közbizalmat súlyosan veszélyeztessék.

- [19] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy az eljáró bíróságok helyesen értelmezték a NAV tv. és a Hszt. egymáshoz való viszonyát. A NAV tv. 33/P. § (5) bekezdése, a Hszt. 86. § (2) bekezdés d) pontja és a 181. § (1) bekezdése együttes értelmezéséből kitűnik, hogy a Hszt. szerinti méltatlanság csak szolgáltatón kívüli cselekménnyel összefüggésben követhető el, szolgálati viszonytal összefüggő cselekmény csak fegyelemsértés lehet. A szolgálati viszonyt megszüntető határozat nem a NAV tv. alapján, hanem a Hszt. 86. § (2) bekezdés d) pontja alapján született. A bíróság indokolásának megfelelően nem kellett külön rendelkezni a továbbfoglalkoztatásról, ezért nem jogszabályellenes az erről való döntés hiánya. Téves az alperes hivatkozása a Hszt. 271. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. A bíróság ítéletében ezen jogszabályi hivatkozások nem is szerepelnek, az ítélet arra utal, hogy a szolgálati viszony helyreállítását a bíróságnak nem kellett kimondania, azt a határozatok hatályon kívül helyezésével az alperesnek automatikusan kell megtennie, mivel nem áll rendelkezésre a felperes jogviszonyát érintő, azt megszüntető hatályos határozat.
- [20] Nem megalapozott az alperes hivatkozása a joggyakorlattól való eltérést illetően sem. Az a tény volt megállapítható, hogy a felperessel szemben büntetőeljárást indítottak, a felperes terhére értékelhető többletkörülmény azonban nem volt. Az eljáró bíróságok okszerűen, mérlegelési jogkörben eljárva döntöttek arról, hogy az alperes által előadottak nem elegendők a méltatlanság megállapítására. Téves az alperes felvetése, hogy az ügyészség tájékoztatásában foglaltakat nem lehet vitatni. Az alperes a Hszt. 204. § (1) bekezdésében előírt tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, az ügy szempontjából jelentős bizonyítékokat nem szerzett be. Az alperes az ügyészség tájékoztatását, valamint a médiumokban elhangzott híradásokat alapul véve, az ott írtakat tényként elfogadva nem kért további adatokat az ügyészségtől, sem a házkutatáson esetlegesen lefoglalt tárgyak eredményéről és arról sem győződött meg, hogy a felperes a terhére rótt cselekmény elkövetését következetesen tagadta, a gyanúsítás ellen panasszal élt.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelem - az alábbiak szerint - megalapozatlan.
- [22] Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a NAV tv. 33/P. § (5) bekezdése a Hszt. 86. § (2) bekezdés d) pontjához képest speciális jogszabályi rendelkezés, mely a NAV tv. 15.§ (2) bekezdésére figyelemmel az általános jogszabályi rendelkezést megelőzően alkalmazandó. Amennyiben valamely jogterületre speciális szabályozás van, nem lehet az ügyet ennek figyelmen kívül hagyásával - az általános "háttér"-jogszabályok alapján - eldönteni (Kfv.I.35.432/2012/5.). A pénzügyőrökkel szemben indított méltatlansági eljárások tekintetében az általános Hszt.-beli előírások a speciális jogszabályi rendelkezéseknek és a konkrét tényállás sajátosságainak megfelelően érvényesülnek. A NAV tv. 33/P.§ (5) bekezdése - szemben a Hszt. 86.§ (2) bekezdés d) pontjával - kifejezetten a hivatásos szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségszegéssel összefüggésben indult büntetőeljárások esetére írja elő a méltatlansági eljárás lefolytatását. Alkalmazandó azonban a Hszt. 86.§ (2) bekezdés d) pontjának azon előírása, hogy méltatlanság esetén a szolgálati viszonyt meg kell szüntetni.
- [23] A Kúria az Mfv.II.10.569/2018/6. számú határozatban is rámutatott arra, hogy a NAV-nál hivatásos szolgálati viszonyban álló pénzügyőrrel szembeni méltatlansági eljárás megindításának feltételeire a NAV tv.-ben szabályozott speciális feltételek irányadók. Eszerint méltatlansági eljárás keretében a hivatásos állomány tagjának nemcsak szolgáltatón kívül elkövetett cselekménye, hanem a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségeivel összefüggő cselekménye is vizsgálható a közszolgálati jogviszonyban álló kormánytisztviselővel azonosan.
- [24] A másodfokú bíróság helytállóan hivatkozott a bírói gyakorlatra, mely szerint a munkáltató a

méltatlansági eljárás és a fegyelmi eljárás feltételeinek fennállása esetén választhatott az egyes eljárás megindítása között, amely munkáltatói döntés az alperes mérlegelési jogkörébe tartozott (Mfv.II.10.506/2017/5.). Az eljáró bíróságoknak ezért azt kellett vizsgálnia, hogy a rendelkezésre álló adatok a felperes méltatlanná válását alátámasztották-e. A törvény rögzíti, hogy önmagában az a tény, hogy büntetőeljárás van folyamatban, nem alapozza meg a méltatlanság megállapítását. A következetesen érvényesülő bírói gyakorlat (EBH 2017.M.11., stb.) szerint a munkáltató nem a szolgálati jogviszonyban állók büntetőjogi felelősségéről dönt a méltatlansági eljárás során, a méltatlanná válást kimondó határozat alapját a megindult büntető eljárás adataiból megismert magatartás tanúsítás és cselekmény képezheti (3106/2018. AB határozat).

[25] A Kúria az Mfv.II.10.569/2018/6. számú határozatban már foglalkozott azzal, hogy a NAV tv. 33/P. § (8) bekezdésében szereplő „tanúsított magatartás” kifejezést nem lehetett kizárólag - a bűnösségben való állásfoglalás nélkül - a büntetőeljárás tárgyává tett cselekménnyel azonosítani. Ennél ugyanis az (5) bekezdés lényegesen szélesebb körben, a rendelkezésre álló adatok alapján határozza meg a méltatlanná válás feltételeit. Kizárólag a büntetőeljárás megindításának ténye nem lehet alapja a méltatlansági eljárásnak, így emellett meg kell vizsgálni, hogy fennálltak-e egyéb okok, körülmények, amelyek együttesen alkalmasak arra, hogy a foglalkoztatott által betöltött munkakör tekintélyét, továbbá a NAV tekintélyét, jó hírnevét és működésbe vetett közbizalmat súlyosan veszélyeztessék. A folyamatban lévő büntetőeljárás ténye csak többlet tényállás bizonyításával együtt eredményezheti a méltatlanság megalapozott megállapítását.

[26] Az alperesnek a perben nemcsak azt kellett bizonyítania, hogy a felperessel szemben szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségei megsértése miatt megindult a büntetőeljárás, hanem azt is, hogy részéről bizonyítottan történt olyan szolgálattal összefüggő kötelezettségszegő cselekmény, melynek munkajogi jogkövetkezménye a büntetőeljárás jogerős befejezését megelőzően levonható. Ezzel ellentétes értelmezés esetén felmerül az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) és (4) bekezdésében foglaltak sérelme. A felperes terhére értékelt cselekmény elkövetésének ténye, a hivatásos szolgálatra való méltatlansága megállapítására alapot adó magatartás tanúsítása a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt megállapítható. Az ügyészi tájékoztatás és a sajtóhírek általánosak voltak, valamennyi gyanúsított pénzügyőrré vonatkoztak, a bűncselekménnyel kapcsolatban feltárt tényeket és körülményeket - a felperes által tanúsított magatartásra vonatkozóan - nem rögzítettek. Az ügyészi tájékoztatás alapján megindult méltatlansági eljárásban, a Hszt. 223.§ (2) bekezdése és Hszt. 204.§ (1) bekezdése szerint lefolytatott vizsgálat során kellett volna a tényállást tisztázni, megállapítani a felperes által kifejtett cselekményre vonatkozó konkrétumokat, az eljárás alá vont személy javára és terhére szolgáló körülményeket felderíteni, és beszerezni az ügy szempontjából jelentős bizonyítékokat. A méltatlansági eljárás során a felperes a terhére rótt cselekmény elkövetését tagadta; a meghallgatásán túl, egyéb bizonyítékot nem szereztek be, az általános tartalmú ügyészégi tájékoztatáshoz képest semmilyen többlettényállás nem került megállapításra. Önmagában az, hogy a bűncselekmény elkövetését tagadó, a gyanúsítása ellen panasszal élő felperes ellen - 32 társával egyetemben - hivatali vesztegetés elfogadása miatt büntetőeljárás indult, és ennek során házkutatást tartottak nála, valamint tettenérés nélkül egy napra őrizetbe vették, minden egyéb körülmény és bizonyíték hiányában a méltatlanságot nem alapozza meg. A bírói gyakorlat szerint egyéb adatok hiányában nem lehet a felperes terhére értékelni az ügy nagy sajtóvisszhangját (Mfv.II.10.500/2017/4.).

[27] A perbeli esetben kizárólag az volt tényként megállapítható, hogy a felperessel szemben büntetőeljárást indítottak hivatali vesztegetés elfogadása miatt. A felperes terhére értékelhető többletkörülmény nem volt megállapítható, az eljáró bíróságok e körben a bizonyítékokat okszerűen mérlegelték, abban iratellenesség, a logika szabályaival ellentétes megállapítások nem szerepeltek. Az alperes által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eseti döntések eltérő tényállásuk folytán nem alkalmazhatóak.

- [28] Alapítan az alperes jogi indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozó hivatkozása is. Az alperes az elsőfokú ítélet hiányára a fellebbezésben nem hivatkozott, ezért azt a felülvizsgálati eljárásban sem kifogásolhatja. A Kp. 84.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346.§ (5) bekezdésének a jogerős ítélet megfelelt, a határozatok hatályon kívül helyezésére - azok részletesen indokolt jogszabályba ütközése folytán - a Kp. 89.§ (1) bekezdés a) pontja alapján került sor.
- [29] A felperes téves jogértelmezés eredményeként hivatkozott arra, hogy szükségtelen a visszahelyezésről rendelkező bírósági döntés, mert önmagában a hatályon kívül helyezés elegendő a visszahelyezéshez; az erre vonatkozó elsőfokú bírósági ítélet indokolásában rögzített, a másodfokú bíróság által is elfogadott megállapítás téves.
- [30] Mind a Nav tv. mint anyagi jogszabály, mind pedig a Kp. mint eljárásjogi jogszabály részletesen szabályozza a jogellenesség esetén kérhető és alkalmazható jogkövetkezményeket. A NAV tv. 34/X.§-a szabályozza a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeit. E jogkövetkezmények közül csak az egyik az eredeti munkakörben való továbbfoglalkoztatás, melynek alkalmazása nem automatikus, az csak a törvényben meghatározott feltételek esetén kérhető, és arról a bíróságnak kifejezetten rendelkeznie kell. A Kp. külön szabályozza a hatályon kívül helyezés és a megsemmisítés jogkövetkezményeit. A Kp. 38. § (1) bekezdése szerint a keresetben kérhető: a) a közigazgatási cselekmény hatályon kívül helyezése, megsemmisítése vagy megváltoztatása, d) a közigazgatási jogviszonyból eredő kötelezettség teljesítésére kötelezés. A Kp. 89. § (1) bekezdése szerint, ha a bíróság a jogsértést - a kereset alapján vagy hivatalból - megállapítja: a) a közigazgatási cselekményt megváltoztatja, megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, c) a közigazgatási szervet marasztalja. A (2) bekezdés szerint a bíróság az (1) bekezdésben foglalt egyes jogkövetkezményeket együttesen is alkalmazhatja. A Kp. 92. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bíróság a közigazgatási cselekményt - a közlésére visszamenőleges hatállyal - megsemmisíti, ha a közigazgatási cselekmény semmis vagy jogszabályban meghatározott okból érvénytelen, vagy olyan lényeges alaki hiányosságban szenved, amely miatt nem létezőnek kell tekinteni. A (2) bekezdés szerint ha a közérdek védelme, a jogbiztonság vagy az ítélettel érintett személyek különösen fontos érdeke indokolja, a bíróság a közigazgatási cselekményt a hatályvesztés időpontjának pontos megjelölésével helyezi hatályon kívül. A megsemmisítés és a hatályon kívül helyezés tekintetében a különbség egyrészt az intézkedés ex nunc vagy ex tunc hatálya, másodsorban azonban a jogsértés súlya is. Ezért tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása, hogy önmagában a hatályon kívül helyezés magában foglalja a visszahelyezést is.
- [31] A visszahelyezésről mint kvázi eredeti állapot helyreállításra vonatkozó kérelemről a bíróságnak a NAV tv. 34/X. §-a alapján - figyelemmel a hivatkozott anyagi és eljárásjogi szabályokra - külön kell döntenie, arról kifejezetten rendelkezni kell. A hatályon kívül helyezés, mint ex nunc intézkedés a visszahelyezést nem foglalja, nem is foglalhatja magában, mert az egyrészt csak a jövőre nézve szünteti meg az intézkedést, másrészt pedig a NAV tv., mint anyagi jogszabály meghatározza a továbbfoglalkozás feltételeit, amely nem automatikus.
- [32] Az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja folytán ezt nem vizsgálta, ám az elutasító ítéleti rendelkezés ellen a felperes nem élt fellebbezéssel, az alperes pedig az ítélet megváltoztatását abban a körben kérte, amelyben a felperes keresetét nem utasították el, így a továbbfoglalkoztatás iránti keresetet elutasító rendelkezés elsőfokon jogerőre emelkedett, amely rendelkezést a Kúria a felülvizsgálat során - a Kp. 116.§ a) pontja alapján - már nem érinthette.

Záró rész

- [33] Az alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati költségének megtérítésére. A felperes a felülvizsgálati eljárásban 122.674 forint költséget számított fel, amely azonban nem felelt meg a bírósági eljárásban megállapítható

ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontjának és (5) bekezdésének, valamint 4/A.§-ának, ezért a Kúria 96.500 forint és ÁFA felülvizsgálati költséget ítelt meg.

- [34] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bekezdése alapján személyes illetékmentes, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Kúria a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 96.§ (1) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett.
- [35] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp, 107.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. július 1.

. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Kulisity Mária s. k. előadó bíró, Mészárosné Dr. Szabó Judit s. k. bíró